

NOVINY ČERVENÉHO KŘÍŽE

105
LET

Ročník 31 (51) | květen / červen | Číslo 3 – 2024

Další čtvrtstoletí válek Červený kříž žádá: *acta non verba*

Počet konfliktů ve světě roste, a přestože mají jasná pravidla daná humanitárním (válečným) právem, jsme svědky utrpení civilistů i těch, kteří jim chtějí přinést nestrannou pomoc, včetně personálu Červeného kříže. Často bývá také z politických důvodů práce humanitárních pracovníků různě zpochybňována nebo bývá politicky směřováno právo na sebeobranu s domnělým „oprávněním“ porušovat válečné právo, a to i ve vztahu k těmto pracovníkům.

Každé ohrožení humanitárních pracovníků je ohrožením civilistů, kterým pak nemůže být poskytnuta pomoc, na kterou mají navíc podle válečného práva nárok.

Na ochranu humanitárních pracovníků Rada bezpečnosti OSN (RB OSN) z iniciativy Švýcarska a více než 90 států přijala **24. května 2024** rezoluci pod číslem 2730.

V rámci jednání vystoupila 21. května před RB OSN prezidentka Mezinárodního výboru Červeného kříže *Mirjana Spoljaric Egger*, aby členům rady popsala neradostnou realitu a vyzvala je k akci.

Konstatovala, že zatímco v roce 1999 její předchůdce *Cornelio Sommaruga* referoval v OSN o 20 aktivních ozbrojených konfliktech ve světě, musíme nyní hovořit o více než 120 válkách, za toto čtvrtstoletí – navzdory řadě rezolucí RB OSN – byli civilisté napadáni, vysídlováni, týráni, zraněni nebo i zabíjeni.

Současně narůstá počet konfliktů, kdy je bráněno neutrálním a nestranným humanitárním aktivitám, a to i MVČK – ač mu státy svěřily Ženevskými úmluvami specifický mandát, bývá pravidelně pod tlakem politických či vojenských zájmů, zpochybňována bývá jeho humanitární přístup i pracovní postupy. Tím je znemožňována účinná ochrana těch nejzranitelnějších – osob zbavených svobody v souvislosti s konflikty, které má MVČK právo navštěvovat, pomáhat jim a v důvěrném dialogu s bojujícími stranami přispívat ke zlepšení jejich osudu. Ztěžování činnosti

MVČK také zvyšuje riziko mizení osob, ať již v důsledku administrativní nedbalosti nebo i úmyslu. Bojující strany jsou povinny věnovat vždy maximální povinnost registraci osob, identifikaci jejich ostatků a nesmí brát rukojmí.

Prezidentka zmínila povinnost států vykládat a aplikovat mezinárodní humanitární právo vždy v souladu s jeho účelem – a tím je skutečná **ochrana civilistů** neúčastnících se přímo v nepřátelství. S mezinárodním humanitárním právem se mnohdy zachází se zvýšenou „pružností“, zejména se zásadami rozlišování, přimě-

řenosti a povinností preventivních opatření před a při útoku. „Pružnost“ znamená implicitní redukci těchto právních závazků na pouhá doporučení, přehlížení hodnoty životů civilistů nebo zanedbání jejich kumulativního poškození v důsledku zničení infrastruktury nezbytné k životu. Tím ztrácíme rovnováhu mezi vojenskými zájmy a humanitárním imperativem. Tím mizí omezení ve vedení nepřátelských akcí – a nakonec mizí i sama lidskost... Zde jen doplňme, že motto letošního Světového dne **Udržujme lidskost naživu**, je palčivou připomínkou tohoto faktu.

Ústřední cíl MHP – chránit život a zdraví a zajistit respekt k lidské bytosti i během válek – musí být podporován, bráněn a prosazován. Zde se ke slovům prezidentky MVČK hodí dodat, že státy již v 19. století konstatovaly, že „MHP představuje hranice, kdy se potřeby války musí sklonit před požadavkem humanity“.

Dále zdůraznila, že ochrana osob zasažených ozbrojeným konfliktem je v první řadě věcí **doдрžování práva**. Odpovědnost leží na konkrétních osobách – politických představitelích a vojenských velitelích. A členové RB OSN mají jako suverenní představitelé, jako členové aliancí a partnerství i jako Vysoké smluvní strany

Ženevských úmluv zvláštní povinnost skládat MHP způsobem, který reálně posílí ochranu civilního obyvatelstva.

Státy jsou povinny kolektivně i individuálně využít svůj vliv k zajištění toho, aby byl respektován prostor pro lidskost a aby byla proaktivně umožněna humanitární akce, aby byl zajištěn přístup humanitárního personálu a aby byl tento personál neustále chráněn.

Jako neutrální prostředník může MVČK pomoci realizovat tyto kroky, zmírnit utrpení a vybudovat důvěru mezi všemi stranami.

Jednání RB OSN pokračovalo a 24. května vyústilo v hlasování, kdy vysokým poměrem hlasů (14 pro, 1 abstence, nikdo nebyl proti) byl **přijat text zmíněné rezoluce**. Co přináší?

RB OSN se obrací na všechny strany ozbrojených konfliktů, odsuzuje narůstající útoky na humanitární pracovníky – vždyť jen samotná válka v Gaze si vyžádala už 224 jejich životů.

RB OSN vyzvala bojující strany k okamžitému a definitivnímu ukončení neroz-

lišujícího používání výbušných zbraní, což odporuje MHP. Vyzývá rovněž strany ozbrojených konfliktů, aby respektovaly zásady rozlišování, přiměřenosti a preventivních opatření při vedení nepřátelských akcí a zdržely se útoků, ničení, odstraňování nebo zneužívání předmětů nezbytných pro přežití civilního obyvatelstva.

Rezoluce dále odsuzuje desinformace a manipulace s informacemi namířené proti humanitárním pracovníkům a personálu OSN. Zde připomeňme např. nedávne smyšlenky o neochotě MVČK navštívit unesené izraelské občany a předat jim pomoc. Nejde o maličkosti, tyto desinformace podkopávají důvěru v humanitární organizace a ztěžují jejich práci. Konkrétně RB OSN vyzvala státy k přijetí vhodných opatření k řešení hrozby dezinformačních kampaní podkopávajících důvěru v OSN a humanitární organizace, vystavují personál riziku a brání humanitárním aktivitám. Kromě toho vyzvala státy, aby provedly úplné, rychlé, nezávislé, nestranné

a účinné vyšetření porušení mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního práva lidských práv včetně aktů spáchaných na humanitárních pracovnících a personálu OSN.

Rezoluce je reakcí na fakt, že útoky na humanitární pracovníky dále poškozují civilní obyvatelstvo, kterému se nedostává potřebné pomoci a ochrany. Ke skutečnému zlepšení situace však může dojít jen tehdy, pokud se všechny státy budou rezolucí řídit a bude-li RB OSN dodržování mezinárodního práva vynucovat.

Vrátíme-li se k proslovu prezidentky MVČK, pak musíme zdůraznit, že její zakončila slovy **Lidé trpící ozbrojenými konflikty potřebují činy, ne slova**. Tato slova žalují a měla by znít v uších všem, kdo mají odpovědnost za dodržování mezinárodního práva, jak na národní, tak mezinárodní úrovni, pokud mají kromě svých pravomocí také aspoň kousek svědomí.

Doc. Dr. Marek Jukl
prezident ČČK

AKTUALITY - INFORMACE

Oslavili jsme Světový den Červeného kříže v Senátu

Tradičním slavnostním shromážděním v Senátu Parlamentu ČR jsme **6. května** oslavili Světový den Červeného kříže a Červeného půlměsíce, který připadá na 8. květen. Oslava na půdě Senátu, podobně jako v dobách I. republiky, se koná již od roku 2000 a i letos proběhla pod záštitou jeho předsedy. V tomto roce byla o to významnější, že si Český červený kříž připomíná 105 let působení Českého a Československého červeného kříže. Akce v Senátu PČR má být poděkováním těm, kdo Červenému kříži věnují svůj čas a síly, podporují jej nebo se zasloužili o šíření jeho ideálů. V úvodu zazněly zdravice od předsedy Senátu **Miloše Vystrčila**, náměstka ministra zdravotnictví **Václava**

Pláténika a projev ke Světovému dni přednesený prezidentem ČČK **Markem Juklem**.

Předseda Senátu i pan náměstek vysoce ocenili význam práce členů, dobrovolníků a zaměstnanců pro dobro a prospěch potřebných, v duchu ideálů Červeného kříže, organizace, která své působení shrnuje v heslech *Milosrdenství mezi zbraněmi a Humanitou k míru*.

Prezident ČČK připomněl 105. výročí ČSČK a ČČK a mimo jiné i 75. výročí přijetí dnes platných Ženevských úmluv, které jsou kompasem v dobách války pro politiky, vojáky, Červený kříž nebo zdravotníky. Červený kříž je státům vždy nápomocen při poskytování pomoci obětem

válek a katastrof či prosazování mezinárodního humanitárního práva. Za jeho dodržování a vynucení však je Lidstvu odpovědno všech 196 států - smluvních stran Ženevských úmluv.

Heslem letošního Světového dne bylo **Udržujeme lidskost našivou**. Je to palčivá připomínka našeho poslání i společný závazek všech zúčastněných, celého Mezinárodního hnutí ČK&ČP i států - smluvních stran Ženevských úmluv a je dnes mimořádně naléhavý. Český červený kříž jej naplňuje již 105 let.

Hlavním cílem oslav však bylo poděkování těm, kteří se do služeb Červeného kříže dali nebo jej podporují. Prezident ČČK a předseda Senátu PČR proto předali **76 Pamětních listů**, vyznamenání *Za dlouholetou práci v ČČK a Děkovných uznání* spojených s medailí *Děkujeme*, kterou převzal také Slovenský červený kříž.

Vrcholem pak bylo předání nejvyššího vyznamenání ČČK: **medaile Alice Masarykové**. Obdržela ji in memoriam **Marína Paulyniová**, místopředsedkyně válečného ČSČK v Londýně. Vzhledem ke 105. výročí ČČK a ČSČK byly dalšími oceněnými instituce - významní partneři ČČK, kteří podporují jeho činnost a šíření humanitárních hodnot: *Generální ředitelství HZS ČR, Ministerstvo obrany, Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo zdravotnictví* a přirozeně i *Senát PČR*. Zástupci oceněných institucí pak také zhodnotili dosavadní spolupráci a poděkovali ČČK nejen za samotná ocenění, ale za podíl na pomoci těm, kdo pomoc potřebují.

První letošní předávání Zlatých křížů za 160 darů krve

Zlatými kříži 1. třídy oceňuje ČČK hluboce humánní přístup těch bezpříspěvkových dárců krve, kteří darovali svou krev či její složku již 160 krát.

V krásném sálu *Emy Destinové* pražského *Kaiserštejnského paláce* proběhlo **18. května** první letošní slavnostní shromáždění, na kterých převzalo toto vyznamenání **119** dárců krve především z Karlovarského, Ústeckého kraj, Libereckého a Jihomoravského kraje. Zařadili se tak do rodiny 5.819 nositelů tohoto ocenění v ČR od jeho vzniku.

Poděkovat dárcům krve za jejich výjimečný čin a předat jim Zlatý kříž přišel **18. května** prezident ČČK *Doc. Dr. Marek Jukl*, sám mnohonásobný bezpříspěvkový dárcce krve, spolu s *MUDr. Renatou Procházkovou, Ph.D.*, členkou výboru Společnosti transfúzního lékařství ČLS JEP a primářkou libereckého transfúzního oddělení, a *MUDr. Nikolou Cíchovou*, vedoucí transfúzního oddělení FN Brno.

Příjemnou atmosféru prvních slavnostního shromáždění vytvořilo vystoupení *Tomáše Savky*. Shromážděním provázel *Petr Hanzlík*.

Letošní rok je zajímavý tím, že právě před 85 lety objevil Karl Landsteiner tzv. Rh faktor, který dělí lidi do dvou skupin a doplňuje tak „Janského“ systém krevních skupin AB0.

Další části předávání Zlatých křížů 1. třídy proběhne letos **31. května** a **15. června** v Praze a **2. listopadu** v Ostravě. V roce 2024 získá Zlatých křížů za 160 čestných darů krve celkem **551** dárců krve.

Setkání s partnery Pátrací služby ČČK

Dne **4. dubna** uspořádal Referát zahraničních vztahů a Pátrací služby Úřadu ČČK druhé setkání se svými spolupracovníky.

Prezident ČČK Marek Jukl a vedoucí Pátrací služby ČČK Olga Šíková poděkovali pracovníkům Archivu hl. města Prahy, Ministerstva obrany ČR, Ministerstva vnitra ČR, Národního archivu, Policie ČR - Služby cizinecké policie, Státního oblastního archivu Litoměřice, Státního oblastního archivu Praha, Státního oblastního archivu Třeboň, Státního okresního archivu

Litoměřice, Státního okresního archivu Teplice a Zemského archivu Opava za spolupráci a podporu pro vykonávání pátrací služby v praxi, zároveň však také za porozumění a pochopení pro humanitární cíle a úkoly pátrací služby vyplývajících ze Ženevských konvencí.

Naši spolupracovníci byli seznámeni s historií a strukturou pátrací služby, a to jak v mezinárodním, tak v českém kontextu. Současně byly prezentovány ukázky případů, kterými se Pátrací služba ČČK zabývá.

Odpoledne pak pracovníci ČČK a spolupracovníci Pátrací služby ČČK strávili společně v zámku v Lánech, Muzeu Alice Masarykové a ČČK a Muzeu T. G. Masaryka.

Mládež ČČK má své vedení

Na ustavujícím zasedání se sešlo Shromáždění delegátů Mládeže Českého červeného kříže podle nového Statutu Mládeže ČČK. Dvanáct Oblastní spolků ČČK zvolilo své delegáty, kteří se **4. a 5. května 2024** sešli v prostorách Úřadu ČČK. Prvnímu zasedání Shromáždění delegátů Mládeže ČČK byli přítomni také prezident ČČK *Marek Jukl*, ředitel Úřadu ČČK *Karol Čukan* a *Marek Chaloupecký*, člen VR

ČČK, který si nový rozjezd Mládeže ČČK vzal na starosti.

Účelem setkání bylo po několikaleté odmlce zvolit vedení Mládeže ČČK a shodnout se na programu a způsobu fungování Mládeže ČČK na republikové úrovni.

Prezidentkou Mládeže ČČK delegáti zvolili *Adélu Bezemkovou* z Českých Budějovic, napomáhat jí bude viceprezidentka *Michaela Šrenková* z Českého Krumlova.

ČČK hlídá zdraví na světovém šampionátu v ledním hokeji

ČČK se stal partnerem Mistrovství světa IIHF v ledním hokeji 2024, které se konalo v Praze a Ostravě. Jako poskytovatel zdravotnického dohledu byl ČČK přítomen na všech zápasech ve vnitřních i vnějších zónách, aby zajistil asistenci pro hráče, organizátory i fanoušky z celého hokejového světa. Zapojeno bylo každý den v Praze a Ostravě téměř **50** zdravotníků, celkově jich na šampionát nastoupilo **220**. Zdravotníci Českého červeného kříže pečovali hlavně o drobná zranění, větší odevzdávali do pečlivých rukou Zdravotnické záchranné služby hl. města Prahy nebo Zdravotnické záchranné služby Moravskoslezského kraje. V průběhu šampionátu se potkali hlavně s následky nezvládnuté chůze nebo příliš nadšeného fandění - zvrtnuté kotníky, malé odřeniny nebo drobná poranění hlavy.

Účast na Mistrovství světa IIHF v ledním hokeji 2024 byla pro nás velkou ctí. Na mistrovství jsme však nebyli nováčky, zdravotnický dozor jsme poskytovali již v roce 2015. Těšilo nás, že jsme opět mohli přispět k hladkému a úspěšnému průběhu šampionátu.

Blahopřání prezidenta ČČK nové prezidentce Mládeže ČČK

Nově ustavenému vedení i Mládeži ČČK přejeme, aby byli přidanou hodnotou pro poslání a činnosti ČČK nejen ve svých OS ČČK, ale i v republikovém měřítku.

Memorandum o spolupráci se Zdravotně sociální fakultou JČU

Právě jsme uzavřeli Memorandum o spolupráci při šíření mezinárodního humanitárního práva (MHP) s další vysokou školou - se Zdravotně sociální fakultou Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, které zde umožní další rozvoj šíření znalostí MHP. Odpovědným pracovištěm na straně JČU je Ústav radiologie, toxikologie a ochrany obyvatelstva. Červený kříž se šíření MHP ve vzdělávacím

procesu dlouhodobě věnuje a snaží se vzdělávacím institucím při plnění tohoto závazku napomáhat - poskytuje konzultace, literaturu, podílí se na přípravě nových studijních opor nebo se přímo zapojuje do vzdělávacích akcí.

S klíčovými vzdělávacími institucemi uzavíráme o spolupráci při šíření MHP dohody či memoranda. Aktuálně jsou dále sjednána s těmito: Fakulta bezpeč-

nostního inženýrství VŠB-TUO v Ostravě, Lékařská fakulta Ostravské univerzity, Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze (memorandum uzavřeno na úrovni MVČK), Právnická fakulta Západočeské univerzity v Plzni, Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého v Olomouci a Velitelství výcviku - Vojenská akademie ve Vyškově. Pomoc při šíření MHP je dále předmětem zvláštních dohod uzavřených jak Mezinárodním výborem ČK tak i ČČK s Ministerstvem obrany.

S první pomocí za dětmi do škol!

Co všechno by děti měly vědět a znát? Otázka, kterou autoři vzdělávacích programů řeší snad od počátku světa. Jsou ale

znalosti a dovednosti, na kterých se shodneme všichni. A umět poskytnout v nouzi první pomoc - kamarádovi, rodičům, ne-

známému - je jednou z nich. Český červený kříž proto podporuje zájmové kroužky mladých zdravotníků. Navštěvujeme prostřednictvím našich Oblastních spolků ČČK jednotlivé školy s praktickými ukázkami poskytování první pomoci. Děti uvidí, jak pár jednoduchými úkony lze člověku zachránit zdraví nebo i život právě v prvních minutách, než přijede záchranka.

Pokud máte u vás ve škole zájem ustavit zájmový kroužek mladých zdravotníků nebo uspořádat ukázkou poskytování první pomoci, neváhejte a obraťte se na nejbližší Oblastní spolek ČČK

Doc. Dr. Marek Jukl a Úřad ČČK

TELEGRAFICKY ZE SVĚTA ČERVENÉHO KŘÍŽE

- **25.05.2024-Keňa:** Prezidentka Mezinárodní federace ČK&ČP K. Forbes navštívila Keňu zasaženou záplavami, které postihly >půl milionu lidí. Podpořila poskytovanou pomoc Keňského ČK a setkala se s jeho členy.

- **14.05.2024-Izrael a území okupovaná:** MVČK spolu s 11 národními Červenými kříži otevírá novou polní nemocni-

ci v Rafahu. Její kapacita je 60 lůžek a ambulance umožňují poskytnout zdravotní péči 200 lidem denně. Spolu s další zdravotnickou pomocí se ČK snaží zvládat ohromný a neuspokojený nárůst potřeby zdravotní péče o civilisty. Nemocnice doplní zdravotnické kapacity a práci Palestinského ČP.

- **14.05.2024-Ženeva/Svět:** Dnes by se dožil 120 let Dr. Marcel Junod, jeden z nejvýznamnějších delegátů MVČK 20. století. Prošel řadou konfliktů, významně působil i v tzv. humanitární diplomacii Červeného kříže, jak v řadě válek horkých - od habešsko-italské, španělské občanské, přes druhou světovou, tak i za války studené. Byl skuteč-

ným „bojovníkem beze zbraní“, ve svém neúnavném úsilí o respekt k humanitě se často dostával i do nebezpečí života. V závěru života se stal viceprezidentem Mezinárodního výboru ČK. Jeho medaillon najdete na 1url.cz/@JUNOD

- **13.05.2024-ČR:** Světový den ČK, co dělá ČČK v posledních 5 letech, co má umět dobrovolník, jak postupuje ČČK při katastrofách, jak probíhá ozbrojený konflikt Izrael-Gaza a jak pomáhá ČK na Ukrajině nebo zda máme dost dárců krve? O tom všem na CNN Prima news s prezidentem ČČK M. Juklem: 1url.cz/@08052024

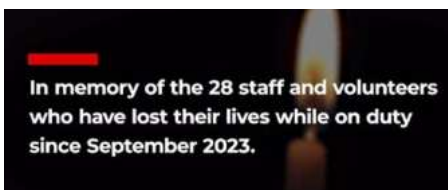
oceňuje Červený kříž ty zdravotníky, kteří pomáhali s ohrožením svého života nebo se významně zasloužili o vzdělávání sester. Zdravotní sestry hrají zásadní roli ve zdravotní péči, ve svých komunitách a jsou chráněny Ženevskými úmluvami.

- **07.05.2024-Ženeva/Izrael/Gaza:** MVČK již v únoru varoval před možnými humanitárními následky operace v Rafahu, kde našlo útočiště přes milion Palestinců. Ve svém prohlášení, které komunikuje se stranami konfliktu i dalšími subjekty a státy, připomíná pravidla, která musí evakuace i vedení vojenských operací splňovat.
- **05.05.2024-Ženeva/Paříž/Svět:** Právě před 105 lety byla v Paříži založena Americkým, Britským, Francouzským, Italským a Japonským ČK Liga společností Červeného kříže (dnešní Mezinárodní federace společností ČK&ČP) jako mezinárodně působící složka Červeného kříže podporující národní společnosti a spoluorganizující pomoc v případě katastrof, hladomorů či epidemií mimo místa ozbrojených konfliktů (má tedy komplementární působnost k Mezinárodnímu výboru ČK). ČSČK byl do Ligy přijat již v lednu 1920.

- **03.05.2024-Svět:** Za uplynulého půl roku ztratily národní společnosti Hnutí ČK&ČP 28 svých příslušníků, kteří byli zabití při plnění svého poslání, uvedla prezidentka MF ČK&ČP K. Forbes... Nejvíce jich zahynulo v konfliktu Izrael-Gaza, Západní břeh.

- **02.05.2024-Keňa:** Podle Keňského ČK stoupl počet obětí záplav na 179. Ve městě Mai Mahiu, kde 29. dubna při záplavách zahynulo nejméně 48 lidí, byla z trosk vyzdvížena dvě těla. Ve městě

Kitengela Červený kříž pomáhal při záchraně obyvatel ze zatopených domů a také turistů, kteří uvízli v kempech ve městě Narok.

- **02.05.2024-Súdán:** Dva členy týmu Mezinárodního výboru ČK zabili ozbrojenci v Súdánu, když se vraceli z Laybe na základnu. MVČK je v místě přítomen od roku 1978, od dubna 2023 došlo k eskalaci násilností. Dodává nemocnicím zdrav. materiál, pátrá po členech rozdělených rodin, šíří znalost humanitárního práva nebo podporuje místní vodárny. Soustrast rodinám vyjádřila i Mezinárodní federace ČKaČP.

- **30.04.2024-Rakousko/Svět:** Ve Vídni se konala mezinárodní konference *Humanita na křižovatce: autonomní zbraňové systémy a výzva k regulaci* za účasti >140 států, OSN, Mezinárodního výboru ČK, mezinárodních a regionálních organizací, akademické sféry a občanské společnosti. Prezidentka MVČK Spoljarić Egger prezentovala stanovisko MVČK o potřebě v rámci MHP přijmout pravidla omezující používání autonomních zbraňových systémů (AWS) a zakazující ty typy AWS, které představují největší riziko pro dodržování MHP. MVČK se problematikou AWS dlouhodobě zabývá a předkládá státům konkrétní doporučení pro obsah mezinárodněprávní regulace použití AWS.
- **28.04.2024-Afghánistán:** MVČK působí v Afghánistánu nepřetržitě již 4 dekády. Jen za loňský rok poskytl zdrav. péči 1,2 milionu lidí, podpořil desítky nemocnic pečujících o 26 mil. obyvatel, zajistil dostupnost bezpečné pitné vody milionů lidí, ale také jednal s >4 tis. lídry komunit...

- **22.04.2024-Sýrie:** V Homsu, Hamá a okolí získalo 1,2 mil. lidí pitnou vodu - MVČK nainstaloval elektrické vedení pro úpravnu vody v Al-Qusayr a v Hama.
- **21.04.2024-Izrael a území okupovaná:** Během tří denního izraelského náletu na tábor Nur Shams v Tulkarem byl sa-

nitkám Palestinského ČP přístup ke zraněným a nemocným. Na Západním břehu zemřelo již šest osob kvůli tomu, že jim byl odepřen přístup k záchraným zdravotnickým službám. Při poskytování zdravotní péče byl na Z. břehu 20.4. zabit další příslušník Palestinského ČP, což odsoudila MF ČK&ČP.

- **14.04.2024-Kazachstán/Rusko:** Katastrofální povodně, které zasáhly minulý týden severozápad Kazachstánu a přilehlé oblasti Ruska si vyžádaly desetitisíce evakuovaných. Kazachstánský ČP a Ruský ČK poskytují zasaženým potraviny, hygienické potřeby, ošacení a pod. Věnují se také zdravotní a psychosociální pomoci.

- **07.04.2024-Izrael a území okupovaná:** Půl roku od masakru, počátku další eskalace ozbrojeného konfliktu Gaza-Izrael, půl roku neustále eskalujícího násillí a hladu. Při plnění poslání a s řádným označením již bylo zabito 16 příslušníků Palestinského ČP a 3 z izraelské Společnosti Davidovy hvězdy, ztratili jsme tak 19 kolegů Mezinárodního hnutí ČK&ČP... To musí skončit, uvedla K. Forbes, prezidentka Mezinárodní federace ČK&ČP. Žádáme splnění toho, co požaduje mezinárodní humanitární právo závazné pro obě strany konfliktu: neomezený přístup pro pomoc do všech částí pásma Gazy - včetně severu. Víťame nedávné zprávy, že přechod Erez Gate/Beit Hanoun

bude znovu otevřen. Toto znovuotevření musí být trvalé a vést k masivnímu nárůstu dodávek pomoci, ochranu civilistů, humanitárních pracovníků, zdravotnických pracovníků a jejich zařízení, bezpodmínečně propuštění všech rukojmích. Nestojíme na žádné jiné straně než na straně humanity. V pomoci stále pokračujeme. Šest měsíců podle Mezinárodního výboru ČK znamená: >30.000 mrtvých v Gaze, >1,5 milionu lidí bez domova, >100 stále zadržovaných rukojmí bez přístupu Červeného kříže.

Připravil. Doc. Dr. Marek Jukl

SOUTĚŽ HLÍDEK MLADÝCH ZDRAVOTNÍKŮ

Český červený kříž organizuje od roku 1987 Soutěž hlídek mladých zdravotníků jako postupovou soutěž určenou pro žáky základních škol a víceletých gymnázií, členěnou podle věku soutěžících do dvou kategorií. Cílem je prověřit odborné znalosti, praktickou připravenost, dovednost v poskytování první pomoci, umožnit výměnu zkušeností, zdokonalit činnost soutěžících při přípravě na záchranu života a zdraví spoluobčanů a naplňovat a realizovat principy ČČK.

„Jak se již stalo tradicí, uskutečnil se v prostoru rekreačního střediska Kandlův mlýn v Prachaticích další ročník soutěže hlídek mladých zdravotníků, připravené kolektivem pořadatelů z OŠMT, OV ČSČK, OÚNZ, DI VB v Prachaticích a dalších. Letos více jak 160 dětí přesvědčovalo na 17 staništi ve dvou kategoriích přísné rozhodčí o tom, jak kvalitně se na soutěž připravily. Velký důraz byl kladen na praktické provádění teoretických poznatků, otázky v ideové výchovné části byly zrušeny. Nejlépe se umístily hlídky ze ZŠ Husinec a ZŠ Vacov. Na krajském kole ve Starém Městě pod Landštejnem obsadili Husinečtí 4. místo ve II. kategorii a děvčátka z Vacova byla sedmá se ztrátou 4 bodů na vítěze.“

Jihočeská pravda, 4.5.1990

15.5.1992 – OKRESNÍ KOLO – soutěžilo 11 hlídek z I.stupně, 11 z II.stupně, Umístění – I.st. – 1. ZŠ PRACHATICE, Zl.stezka – 2. ZŠ Ktiš – 3. ZŠ Husinec, II.st. – 1. ZŠ Čkyně - 2. ZŠ Husinec – 3. ZŠ Šumavské Hoštice

28.5.1992 – KRAJSKÉ KOLO – pořádáno v Prachaticích (Park mláďi), Umístění – I.st. – 1. Český Krumlov – 2. Tábor – 3. Strakonice, II.st. – 1. Jindřichův Hradec - 2. Prachatice – 3. Český Krumlov

AKTUALITY - INFORMACE

PRVNÁCI SE DOZVĚDĚLI, JAK ZACHRÁNIT LIDSKÝ ŽIVOT

Na konci února přivítali žáci prvních tříd ZŠ Velké Hoštice Daniela Rothera, který děti seznámil s historií Červeného kříže či například se znaky, které užívá hnutí ČK a ČP při své práci, dále následovala část věnovaná první pomoci. Přednáška byla informativní i inspirující, a poskytla dětem užitečné znalosti v oblasti první pomoci.

Daniel Rother začal tím, že přiblížil historii Červeného kříže. Vysvětlil, jak organi-

zace vznikla a jak se vyvinula od svého založení. Zajímavým způsobem propojil historické události s aktuálními humanitárními misemi Červeného kříže po celém světě.

Další část přednášky se pak věnovala životu zachraňujícím úkonům. Například zotavovací poloze a technikám masáže srdce, které jsou klíčové při poskytování první pomoci v případě srdečního zástavy. Dan ukázal správné postupy a zdůraznil důležitost rychlé a efektivní reakce v těchto situacích. Podrobně vysvětlil, jak správně provádět stlačení hrudní kosti a umělé dýchání.

Přednáška byla zakončena interaktivní částí, kde žáci dostali možnost vyzkoušet techniky masáže srdce na cvičném modelu. Právě praktická část přednášky prvňáčkům poskytla možnost lépe si osvojit probírané dovednosti.

DRUHÁCI TO ROZDÝCHALI

O měsíc dříve proběhla ve druhé třídě v rámci Prvouky – nauka o člověku, přednáška o náplni práce Červeného kříže. Děti se opět pod úžasným a odborným vedením Daniela Rothera dozvěděly mnoho věcí týkajících se základů první pomoci a záchranu života. Mohli si navíc vyzkoušet nepřímou masáž srdce a maskování různých zranění. Celou akci si náramně užili a panu Rotherovi patří velké poděkování.

Vedení ZŠ Velké Hoštice

MS ČČK DUCHCOV AKTIVNĚ PODPORUJE KOMUNITU: OSLAVY, DAROVÁNÍ A JUBILEA

Během března a dubna uspořádala MS ČČK Duchcov, sestávající z dvaceti členů, hned tři významné akce. Ty mohla realizovat díky milé finanční podpoře OS ČČK Teplice.

První akcí byla březnová oslava Mezinárodního dne žen, kde vystoupil Jo-

sef Slavík a kde byly oceněny jubilantky Květa Petrová, Růžena Pokorná, Olga Bělohávková, Jana Váchová a Marie Polívková. U této příležitosti přišli přítomné dámy pozdravit zástupci města Duchcov v čele se starostou Mgr. Zbyňkem Šimberou a místostarostou Ing. Janem Zahradníčkem, společně s Hanou Berešovou a Hanou Tyburcovou z ČČK Teplice.

Další akce se konaly v dubnu. V azylovém domě Rodina v tísni v Oseku předaly i zástupkyně MS ČČK Duchcov dárky ženám a jejich dětem. Na příjemné setkání navázala hned druhý den velká sláva. V Domově důchodců v Bystřanech slavily

dvě členky ČČK významná výročí! Františka Amihaseová oslavila sté narozeniny a Květa Petrová devadesáté narozeniny. Oslava byla příležitostí zasmát se a zavzpomínat.

*Marie Polívková
předsedkyně ČČK Duchcov*

BEZPEČNÉ PROSTŘEDÍ PRO VŠECHNY. MEZINÁRODNÍ INICIATIVA POMŮŽE MLADÝM SPORTOVČŮM Z UKRAJINY

Mít možnost pokračovat v tom, co vás baví a navíc s pocitem, že do týmu patříte. Český olympijský výbor se ve spolupráci s Českým červeným křížem zapojil do iniciativy Mezinárodního olympijského výboru na podporu mladých sportovců, kteří byli vysídlení v rámci válečného konfliktu na Ukrajině. Cílem je vyškolení trenéry tak, aby byli schopni pro své svěřence vytvořit bezpečné prostředí.

První fáze projektu, třídní Sport Coach+ školení, probíhala v sídle Českého červeného kříže ve dnech od 19. do 21. března. Vyškoleni byli osm členů ČČK, kteří se pohybují v oblasti psychosociální podpory a následně coby lektori budou své zkušenosti a znalosti předávat 300 trenérům. „Většina účastníků Training of trainers jsou zkušené lektori, kteří v oblasti psychosociální podpory vzdělávají členy a do-

lektori a trenéři se v rámci programu pod záštitou Olympic Refuge Foundation budou snažit zajistit podmínky, v nichž mohou mladí sportovci navázat na svůj život i když jsou daleko od domova.

„Snažíme se mladým sportovcům pomoci se začleněním do naší společnosti. Zajistit bezpečné a přátelské prostředí ve sportovních klubech a být nablízku trenérům, kteří nemají zkušenosti s prací s dětmi a mládeží se statutem uprchlíka ze země, ve které aktuálně probíhá ozbrojený konflikt.“ říká Iva Jelínková garantka projektu v ČR za ČČK.

rovolníky ČČK a na tomto školení zdokonalili své dovednosti o podrobnější vhléd do dané problematiky z pohledu trenéra a jeho svěřenců.“ dodala Iva Jelínková

Tím ale spolupráce lektorů s trenéry neskončí. „Zůstanou propojení. Postupně budeme ladit a hledat pro každého jeho „komfortní zónu“ pro spolupráci (osobní setkání, on-line platformy, kde si mohou trenéři předávat zkušenosti, etc.). Prostě a jednoduše „budeme na blízku“ pokud bude trenér potřebovat radu ohledně konkrétní situace nebo problému, může se na lektory vždy obrátit. A to je to, co má projekt

přinést. Nejen jedno školení, ale především následnou práci a podporu. ČČK se práci s uprchlíky věnuje od první vlny a ceníme si, že nás PS Centre IFRC (Centrum psychosociální podpory Mezinárodní federace Červeného kříže a Červeného půlměsíce) k účasti na tomto projektu oslovilo a my tak můžeme být užiteční.“ doplnila.

Jedná se o roční projekt, do kterého je vedle České republiky a samotné Ukrajiny zapojeno šest dalších zemí. „Jedná se o Slovensko, Polsko, Německo, Bulharsko, Rumunsko a Moldavsko. Tedy země, ve kterých je nejvíce ukrajinských uprchlíků,“ řekl Jeroen Carrin, Senior Programmes Manager ORF, který byl společně s ředitelkou ORF Jojo Ferris osobně přítomen na pražském školení.

*Oficiální část programu
skončí v prosinci 2024.*

MLADÍ ZDRAVOTNÍCI ZMĚŘILI SÍLY I PŘES NEPŘÍZEŇ POČASÍ

Na oblastní soutěži mladých zdravotníků změřili své síly a dovednosti žáci ze zdravotnických kroužků z 12 základních škol z okresu Prachatice, celkem soutěžilo 22 družstev.

Poprvé po 15 letech jsme během soutěže pořádně zmokli, ale soutěžící i organizátoři se nezalekli a soutěž proběhla až do konce. A za to jim patří veliká pochvala!

Zahájili jsme ještě v suchu a s optimismem, co se týká nejen počasí. Za organizátory celé akce všem soutěžícím přáli mnoho úspěchů zástupci pořadajících organizací, předsedkyně Oblastní výkonné rady Oblastního spolku Českého červeného kříže Prachatice a hlavní rozhodčí soutěže Silvie Alžběta Chmelíčková, ředitel Územního odboru Hasičského záchranného sboru Prachatice pan Milan Raba a za Územní odbor Policie ČR mluvčí Martina Joklová.

K přivítání se připojili také starostka Města Vimperk Jaroslava Martanová a místostarosta Města Prachatice Jakub Nepustil.

Někdo se dařilo lépe, někdo se nechal zaskočit, někdo měl kolem sebe početné obecenstvo... Na soutěžních stanovištích se děti setkaly nejen s ošetřením různých poranění, musely si poradit s otravou léky, amputací ruky, poraněním kloubů, transportem zraněných, obvazovou technikou a také s hasičskými dovednostmi.

Vítězi na 1. i 2. stupni byla ZŠ Vacov. Vítězná družstva tak postoupila na krajské kolo 27. května na Kramolíně.

Obrovský dík patří všem dobrovolníkům, kteří nelitovali svého času a podíleli se na přípravě soutěže, ať už jako rozhodčí, figuranti nebo organizační pracovníci.

A co na to paní učitelky, které se o výuku první pomoci na školách zasloužily nejvíce?

Eva Hejlková, Jana Slepíčková, ZŠ Čkyně: *Cítím potřebu předávat dětem základy první pomoci, které se jim budou hodit v životě. Oceňuji přístup těch, kteří se v této oblasti vzdělávají dobrovolně a rádi.*

Daniela Reindlová, ZŠ Stachy: *Kroužek vedu už 5 let, protože děti o něj mají zájem.*

Pavλίna Kopáčiková, ZŠ Vacov: *Kroužek vedu 15 let (nejsem si jistá ☺). Myslím si, že co se děti na kroužku naučí, je do jejich dalšího života velmi důležité. A dokonce se mi to i potvrdilo, když v případě potřeby neváhaly pomoci.*

Alena Braunová, ZŠ Borová Lada: *Zdravotníky připravuji každý rok již dost dlouho a ani nevím, kdy jsem s tím začala. Přípravu i soutěž považuji pro život za velmi důležitou. ☺*

Veronika Roučková, ZŠ Husinec: *K založení zdravotnického kroužku mě vedla myšlenka, že každý by měl mít zájem o životy a zdraví nejen své, ale i ostatních. Každý by měl mít povědomí o první pomoci.*

Jana Hlinková, ZŠ Šumavské Hořtice: *Kroužek vedu od roku 2022, přijde mi hodně důležité, aby děti uměly první pomoc a hlavně se nebály.*

Zuzana Pelikánová

OBLASTNÍ SPOLEK ČČK PÍSEK OSLAVIL 105. VÝROČÍ A POKŘTIL NOVÝ SANITNÍ VŮZ

V pondělí 6. května 2024 oslavil Český červený kříž v Písku 105 let od svého založení v Písecké Divadelce. Program pro veřejnost i členy vedl Lukáš Nebes, dlouholetý člen a instruktor ČČK. Mezi čestnými hosty byli ředitelka OS ČČK Petra Vítková, garantka zdravotní péče Judita Soukupová Maříková, senátor Tomáš Fiala a starosta Písku Michal Čapek.

V rámci slavnostního večera proběhl workshop první pomoci a diskuze s hosty. Senátor Fiala připomněl, že první prezidentkou ČČK byla Alice Masaryková. Michal Čapek společně s Petrou Vítkovou pokřtili nový sanitní vůz, který bude sloužit humanitárním účelům a spolupráci s hasiči. Starosta popřál mnoho úspěšných preventivních akcí, ale zároveň vyslovil přání, aby nenastala katastrofa, kde by s jeho pomocí museli dobrovolníci největší humanitární organizace světa, zasahovat.

Děkujeme všem členům a dobrovolníkům, kteří už 105 let pomáhají. Společně pomáháme pomáhat.

V KARLOVÝCH VARECH SPUSTILI KURZ ČLEN PRVNÍ POMOCI

Karlovarský Červený kříž otevřel 19. ledna 2024 kurz Člen první pomoci. Posluchači kurzu se seznámí a prakticky procvičí kompletní první pomoc. Praktická výuka je koncipována zážitkovou formou s ukázkami simulovaných zranění a postupů první pomoci. Součástí praktické výuky je i výcvik v bazénu a pedagogická příprava k výuce první pomoci.

Absolvent kurzu Člen první pomoci může vykonávat funkci instruktora první pomoci v autoškolách, v podnicích v rámci BOZP, na

základních a středních školách. Je oprávněn vykonávat funkci garanta první pomoci v podniku nebo zdravotníka na různých akcích (zájezdy, výlety, tábory, školy v přírodě, lyžařské kurzy). Dále je schopen v plné míře zajistit zdravotní dozor na sportovních, kulturních, společenských a jiných akcích.

Věra Sládková, DiS.
ředitelka OS ČČK Karlovy Vary

NOVINY ČERVENÉHO KŘÍŽE vydává Úřad Českého červeného kříže Praha, registrační číslo MK ČR E 7302. ISSN 2336-8780. Vychází jako dvouměsíčník. Redakce, administrace a inzercce Rozdělsovská 2467/63, 169 00 Praha 6, tel.: 251 104 145. Kontaktní adresa: noviny@cervenykriz.eu Příspěvky posílejte na tuto elektronickou adresu a to ve formátu MS Word, obrázky jednotlivě ve formátu jpg. Roční předplatné 100 Kč.